

Commissie Zorgvuldig Bestuur

CZB/V/KBO/2012/304

BETREFT: verhoging kosten voor middagtoezicht

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangst: 29 december 2011

1.2 Vraagsteller

[X], ouder van een leerling en gemeenteraadslid

1.3 Verweerder

Schoolbestuur: gemeentebestuur [Y]

1.4 CZB

Bij e-mailbericht van 29 december 2011 stuurt de vraagsteller zijn vraag aan de Commissie.

Bij brief van 11 januari 2012 stelt het secretariaat verwerende partij in kennis van de vraag en nodigt haar uit voor de zitting van de Commissie.

Per e-mail van 26 januari 2012 wordt de vraagsteller eveneens voor de zitting uitgenodigd. Op 27 januari antwoordt hij dat hij niet op de zitting aanwezig kan zijn.

Bij aangetekende brief van 27 januari 2012 geeft verwerende partij een repliek op de vraag.

Dit antwoord wordt per e-mail van 31 januari 2012 aan de vraagsteller bezorgd. Met zijn e-mail van 1 februari 2012 zet hij uiteen waarom, ondanks de tussengekomen beslissing, de behandeling van zijn vraag belangrijk blijft.

2. INHOUD van de VRAAG

De vraagsteller is ouder van een kind dat gemeentelijk basisonderwijs volgt en is tevens gemeenteraadslid van de gemeente.

Hij stelt dat op de gemeenteraad van 22 december 2011 het gemeentebudget 2012 op de agenda stond met tevens als agendapunt de verhoging van het remgeld voor het middagtoezicht nl. van 0,50 naar 0,60 euro. Enkele agendapunten verder stond de verhoging van de normen voor middagtoezicht en de vergoeding voor de middagbewaking en avondtoezicht. In de toekomst worden namelijk minder toezichters voorzien per aantal kinderen en worden de vergoedingen voor de toezichters niet geïndexeerd.

Volgens de vraagsteller bespaart de gemeente hierdoor op drie fronten:

- ze krijgt meer inkomsten door de verhoging van het remgeld
- ze heeft minder uitgaven door de verhoging van het aantal kleuters/lagere schoolleerlingen
- ze heeft minder uitgaven in de toekomst door de niet-indexering van de vergoedingen voor de toezichters.

De vraagsteller voegt een document bij dat als basis heeft gediend bij het nemen van de geviseerde maatregelen. Uit deze bijlage blijkt dat wanneer voorstel 2 gekozen wordt er voor de gemeente een opbrengst is van 11.106 euro. De meerderheid van de gemeenteraad heeft gekozen voor dit voorstel. De Schepen van Onderwijs heeft nog verduidelijkt dat met de opbrengst handboeken en ander schoolmateriaal kan worden aangekocht.

De vraagsteller meent dat dit tegen de omzendbrief BaO/2007/05 punt 3.5.2 is. Dit punt zegt dat de kosten die aan de ouders doorgerekend worden in verhouding moeten staan met de geleverde prestaties. Volgens het OVSG, dat de vraagsteller hierover raadpleegde, betekent dit dat het remgeld voor het toezicht enkel gebruikt dient te worden om de personen belast met het toezicht uit te betalen.

De vraagsteller wil weten of deze verhogingen met het principe van kosteloos basisonderwijs stroken.

Ofschoon de gemeenteraad na kennisname van de vraag de beslissing tot verhoging van het remgeld heeft ingetrokken, verzoekt de vraagsteller om zijn vraag toch nog te willen behandelen. In een e-mail van 1 februari 2012 stelt hij dat de niet-indexatie van de vergoedingen en de verhoging van de normen geldig blijven. Een verhoging van het remgeld vermoedelijk vanaf september 2012 zou er toe leiden dat het gemeentebestuur uit het toezicht meer inkomsten genereert dan dat ze er in de vorm van vergoedingen voor betaalt. Als de vraag op voorhand wordt beantwoord kan volgens de vraagsteller vermeden worden dat de problematiek zich in 2013 herhaalt.

3. REPLIEK op de VRAAG

De gemeente antwoordt dat naar aanleiding van de vraag gebleken is dat de verhoging van het remgeld voor middagtoezicht slechts kan worden ingevoerd vanaf het nieuwe schooljaar. De gemeenteraad heeft dan ook beslist om het besluit met betrekking tot de verhoging van het remgeld in te trekken. Na verder onderzoek en overleg met de schoolraden zal aan de gemeenteraad een nieuwe bijdrageregeling worden voorgesteld. Deze zal ingaan op 1 september 2012 en vóór het einde van dit schooljaar in het schoolreglement worden opgenomen.

4. ZITTING COMMISSIE

4.1 Datum en uur: 13 februari 2012 om 14 uur.

4.2 Kamer

Kamer bevoegd voor het basisonderwijs.

4.3 Commissieleden

De Commissie is in overeenstemming met artikel V. 22 van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 28.11.2007 betreffende de samenstelling van de Commissie Zorgvuldig Bestuur, zoals gewijzigd, als volgt geldig samengesteld:

De heer Jean Dujardin, wnd. voorzitter;

Lieven Cloots, Luc D'Haeger en Paul De Winne, leden.

4.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden: /

4.5 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging eenparig de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

5. ADVIES VAN DE COMMISSIE

5.1 Regelgeving

* Decreet basisonderwijs van 25 februari 1997.

Artikel 27

In de door de gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde basis-, kleuter- of lagere scholen kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd. Evenmin kunnen er bijdragen worden gevraagd voor kosten die gemaakt worden om een eindterm te realiseren of een ontwikkelingsdoel na te streven.

De lijst met materialen die bij gebruik kosteloos ter beschikking dienen gesteld te worden om de eindtermen te realiseren of de ontwikkelingsdoelen na te streven, vormt een bijlage 1 bij dit decreet.

Artikel 27bis

§ 1. Het schoolbestuur kan aan de ouders een bijdrage vragen voor :

1° activiteiten die niet noodzakelijk zijn voor het realiseren van de eindtermen of het nastreven van de ontwikkelingsdoelen;

2° verplichte materialen die niet begrepen zitten onder artikel 27 en waarvan de ouders het te besteden bedrag niet zelf kunnen bepalen;

3° meerdaagse extra-muros activiteiten.

§2. Voor de berekening van het maximumbedrag van de bijdrage in § 1, 1° en 2°, wordt vanaf 1 januari 2012 uitgegaan van de volgende basisbedragen per schooljaar :

...

§3.

§4.

Art. 27ter.

§ 1. De kosten die niet vervat zitten in artikel 27bis, § 1, zijn niet onderworpen aan de maximumfactuur. Deze kosten worden kenbaar gemaakt in de bijdrageregeling. De gevraagde kostprijs moet steeds in verhouding zijn tot de geleverde prestatie.

§ 2. Na overleg binnen de schoolraad legt het schoolbestuur de lijst vast van bijdragen die aan de ouders kunnen worden gevraagd, zoals bepaald in artikel 27bis en § 1 van dit artikel evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend.

Deze bijdragen kunnen niet in één keer aan de ouders gevraagd worden, maar enkel gespreid over minstens drie keer gedurende het schooljaar.

§ 3. Vragen in verband met de toepassing van de beginselen vermeld in de artikelen 27, 27bis en 27ter en klachten in verband met inbreuken op deze beginselen kunnen door iedere belanghebbende ingediend worden bij de Commissie Zorgvuldig Bestuur, bedoeld in artikel V.21 van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek.

* Omzendbrief BaO 2002/3 van 21 februari 2002 betreffende zorgvuldig bestuur in het basisonderwijs.

* Omzendbrief BaO 2007/05 van 22 juni 2007 betreffende kostenbeheersing in het basisonderwijs.

5.2 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is rekening houdende met de aangebrachte feiten en de geldende regelgeving.

5.3 Advies

5.3.1 Kostenbeheersing. Algemeen.

De kosteloosheid van het basisonderwijs zoals dat in internationale verdragen, de grondwet en het decreet basisonderwijs is omschreven, houdt in dat er in het door de gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde basisonderwijs geen direct of indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Evenmin kunnen er bijdragen worden gevraagd voor kosten die gemaakt worden om een eindterm te bereiken of een ontwikkelingsdoel na te streven. Dat houdt niet in dat aan de ouders nooit geldelijke bijdragen kunnen worden gevraagd.

In aanvulling op het noodzakelijke onderwijsprogramma kunnen de scholen, met het oog op het optimaliseren van het onderwijsaanbod, voor leerlingen onderwijsactiviteiten organiseren die niet noodzakelijk zijn om de eindtermen te bereiken of de ontwikkelingsdoelen na te streven, zowel binnen als buiten de lestijden en al of niet binnen de schoolgebouwen. Sommige van deze activiteiten kunnen zij voor de leerlingen verplichtend stellen. Voor deze bijkomende activiteiten geldt het principe van de kosteloosheid niet. Het decreet basisonderwijs voert op dat punt geen kosteloosheid in, maar beoogt een kostenbeperking te realiseren. Het decreet stelt daarom maximumbedragen vast die de school kan vragen voor een aantal activiteiten die niet noodzakelijk zijn om de eindtermen te bereiken of de ontwikkelingsdoelen na te streven.

Daarnaast kunnen ook bijdragen worden gevraagd voor afzonderlijke dienstverlening (zoals maaltijden, middagtoezicht) die niet verplicht gesteld kan worden. Dergelijke bijdragen moeten in een correcte verhouding staan tot de werkelijke kostprijs van de verleende diensten.

De onderwijsregelgeving bepaalt dat de omvang van de bijdrage ter sprake komt via overleg in de schoolraad en dat er afwijkingen zijn voor minder gegoede ouders. De vergelijking tussen te maken kosten en gevraagde bijdragen dient in eerste instantie te gebeuren in de participatieorganen. Het schoolbestuur dient daarna bij de inschrijving alle ouders via het schoolreglement duidelijk en precies op de hoogte te brengen van de verschillende soorten bijdragen.

5.3.2 Toepassing.

Uit de bijlage die bij de vraag is gevoegd, blijkt dat de gemeente voor het middagtoezicht tot voor kort een opleg deed van 35.584 euro. Een verhoging van het remgeld voor het middagtoezicht van 0,5 tot 0,6 euro per uur zou, in combinatie met de niet-indexering van de vergoedingen voor toezicht en het verminderen van het aantal toezichters per aantal kinderen, voor de gemeente geen opleg maar inkomsten genereren voor een bedrag van 11.106 euro.

Uit de repliek van 27 januari 2012 van de gemeente op de vraag en het e-mailbericht van de vraagsteller van dezelfde dag blijkt dat het voorstel tot verhoging van het remgeld dat de ouders voor middagtoezicht moeten betalen, door de gemeenteoverheid is ingetrokken in afwachting van een overleg met de diverse schoolraden over een nieuwe bijdrageregeling.

De Commissie is van oordeel dat zij geen advies kan geven over een hypothetische regeling. Wel is zij van oordeel dat het initieel niet de bedoeling kan zijn dat sommen of een deel ervan die door bepaalde ouders voor een welbepaalde prestatie, bv. middagtoezicht, worden betaald, worden aangewend om bv. de aankoop van boeken te financieren. Dit zou afbreuk doen aan het basisprincipe dat geldt bij het aanrekenen van kosten die niet aan de maximumfacturen zijn onderworpen en dat inhoudt dat de gevraagde bijdrage in een correcte verhouding moet staan tot de werkelijke kostprijs van de verleende diensten of prestaties.

5.3.3 De Commissie komt tot volgend advies

De Commissie is van oordeel dat zij geen advies kan geven over een hypothetische regeling.

Bijdragen die de school in het kader van afzonderlijke dienstverlening vraagt moeten in een correcte verhouding staan tot de werkelijke kostprijs van de verleende diensten.

Brussel, 13 februari 2012

Marleen Broucke
Secretaris

Jean Dujardin
Voorzitter